

КАРТА НА
ТОЛКИНОВАТА
СРЕДНА ЗЕМЯ

ТЕКСТ
БРАЙЪН СИБЛИ
ИЛЮСТРАЦИИ
ДЖОН ХОУ

**БРАЙЪН СИБЛИ, ДЖОН ХОУ
КАРТА НА ТОЛКИНОВАТА
СРЕДНА ЗЕМЯ**

chitanka.info

Карта на Толкиновата Средна земя.

Тази великолепна карта ще ви отведе в сърцето на митичната Средна земя, сътворена от Дж. Р. Р. Толкин. Изрисувана от художника Джон Хоу в съответствие с първоначалната карта, създадена от Кристофър Толкин, тя е великолепно украсена със сцени от „Властелинът на пръстените“.

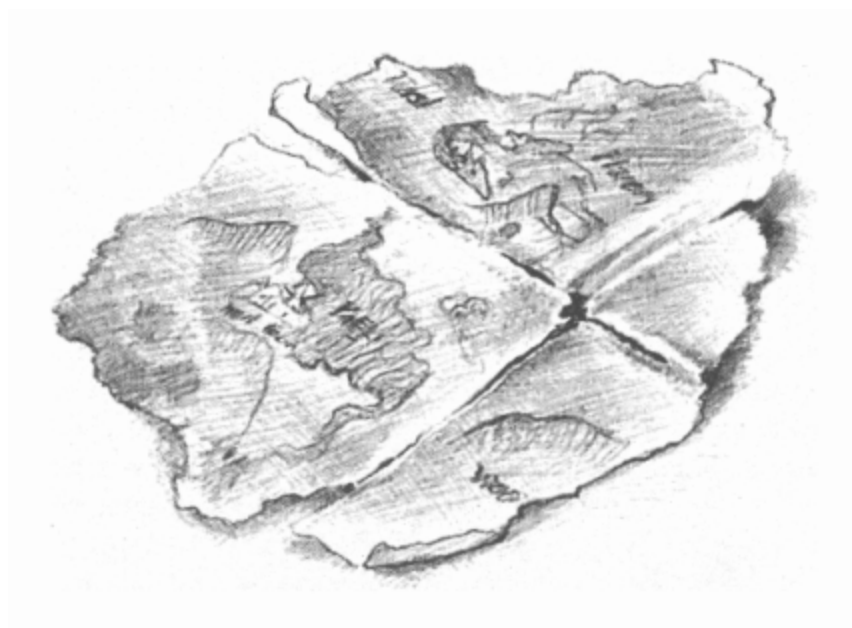
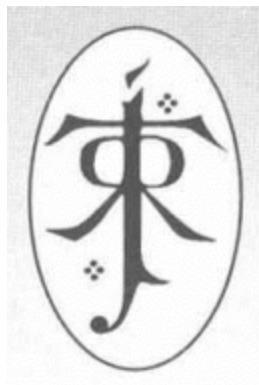
Проследете епичното пътешествие на Фродо и Сам през Мъгливите Планини и Мъртвите Блата към Съдбовния Връх.

Последвайте Арагорн към славния град Минас Тирит.

Открийте връх Зирак-зигил, където Гандалф се сражава с Балрога.

Картата показва как географията, създадена тъй подробно от Дж. Р. Р. Толкин, играе централна роля за разбирането на неговите книги. Придружена е с илюстрирана обяснителна брошура, написана от Брайън Сибли, автор на изключително популярната радиопиеса „Властелинът на пръстените“.

ЗАПОЧВА ПЪТ ОТ МОЯ ПРАГ: ЗА КАРТАТА НА СРЕДНАТА ЗЕМЯ.

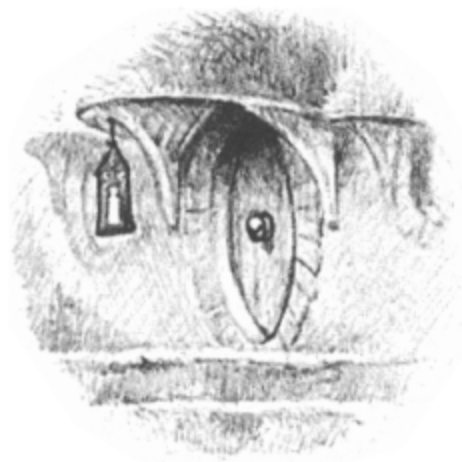

Най-важното нещо, което ви трябва, щом тръгвате на пътешествие (особено ако предвиждате да има и приключения), е картата. Тази карта на Средната земя показва някои от местата, които посещават Билбо и Фродо Торбинс през своите пътешествия, описани в книгите на Дж. Р. Р. Толкин „Хобитът или Дотам и обратно“ и „Властелинът на пръстените“.

Средната земя е изумителна, красива и тайнствена страна; ала същевременно понякога може да бъде грозна, опасна и страховита. В нея се извисяват увенчани със сняг планини, под които минават дълбоки и мрачни подземия. Там има непроходими, задушни гори, където странни твари дебнат в полумрака; има и гори, където тревата под дървесните клони е благоуханна и изпъстрена с жълти цветчета като мънички златни звезди. Издигат се цитадели с могъщи кули; черни твърдини с железни порти; градове, построени върху езера, на дървета или под хълмове; а далече на изток се разстила страна на огньовете, пушеци и зловещи сенки.

Но приключенията на Билбо и Фродо Торбинс всъщност започнали в едно мирно, зелено кътче на Средната земя, наречено Графството (в горния ляв ъгъл на картата). Графството било земеделска област с полегати хълмове, гори, живи плетове, ферми, нивя и лъкатушна река, наричана просто Рекичката. А от Рекичката носели своите имена и няколко сънливи селца с ханове и воденици — например Крайречкино и Хобитово-отвъд-Рекичката.

Точно над Хобитово се издигал Хълмът, в чийто склон бил издълбан Торбодън, домът на Билбо Торбинс. Тази странна, но удобна къща имала кръгла зелена врата с лъскава месингова дръжка. Вътре започвал дълъг тунел, водещ към множество стаи, най-добрите от които имали кръгли прозорци с изглед към градината и ливадите под хълма.

Както повечето хобити в Графството, Билбо не се интересувал твърде от приключения и ги наричал „неприятни, опасни, неприлични неща, които те карат да закъсняваш за обед“. Но ето че един ден вълшебникът Гандалф пристигнал с тринайсет джуджета и карта. Билбо обичал картите и дори си имал една на стената в Торбодън. На нея били изрисувани околностите и любимите му пътечки за разходка, отбелязани с червено мастило. Но картата на Гандалф била по-особена: върху нея имало послание, изписано с магически руни, които можели да се разчетат само на лунна светлина. Тази карта изобразявала места, за които Билбо не бил и чувал; далечни места отвъд Края на Пущинака, като Самотната планина (тя е най-горе на картата, обозначена с истинското си име Еребор). А в една пещера на тази планина живеел огромен дракон на име Смог, който пазел огромно съкровище, заграбено някога от джуджетата.

Единственият дракон в околностите на Торбодън бил ханът „Зеленият дракон“ в Крайречкино; и макар че бил малко нервен от мисълта да срещне истински дракон, Билбо спонтанно се съгласил да напусне своя дом и да помогне на джуджетата да си възвърнат съкровището. Пътят до Самотната планина бил дълъг и по време на пътешествието ги сполетели множество вълнуващи — и понякога страшни — приключения.

Срещнали гладни тролове, желаещи да си хапнат печени джуджета; могъщи великани, подмятащи скали по планинските пътеки; диви върколаци, наречени Уарги. Сред зеления сумрак на Мраколес по дърветата висели гъсти паяжини, изплетени от грамадни паяци, които хванали джуджетата и ги омотали в лепкавите си нишки. След като се спасили от тази опасност, джуджетата попаднали в плен на горските елфи и били задържани в двореца на техния крал, изсечен дълбоко под хълмовете край Горската река.

Някои от най-опасните пътешествия в Средната земя били извършени именно под хълмове и планини. В мрачните, преплетени тунели под Мъгливите планини, които отделят Западните земи от страховития Пущинак, Билбо и джуджетата попаднали в плен на орда гоблини, въоръжени със секири и жестоки криви мечове.

Дълбоко под града на гоблините, край едно студено и черно езеро, Билбо срещнал Ам-гъл — лигаво същество, по-черно от мрака, с две големи, кръгли и бели очи върху мършавото лице. Пак там Билбо

случайно намерил нещо изгубено от Ам-гъл; нещо, което грозното създание наричало „безценното ми“. Това бил вълшебен пръстен, надарен със силата да прави невидим своя притежател.

И накрая пак под земята, но вече в чертозите, издълбани от джуджетата сред корените на високата и сурова Самотна планина, Билбо се сблъскал с огромния дракон Смог, цял покрит със скъпоценни камъни.

Макар че пътешествието неведнъж водело Билбо към опасни места, имало и други кътчета, където той и неговите спътници намирали сигурност и покой — например грамадният дървен дом на брадатия едър мъж Беорн, който можел да се преобразява в мечок. Обкръжена от висока трънеста ограда, градината около дома на Беорн била пълна с кошери и цветя, стигащи чак до прага на голямата зала с открито огнище и масивни дървени колони, където под жълтеникавата светлина на восъчни свещи уморените пътници получили храна и панички с медовина.

Друго такова място бил Ломидол, домът на Елронд и елфите. Известен още под името Последният удобен дом, Ломидол се намирал далече навътре в една красива долина, обрасла с букове и дъбове, до която се стигало по дълги, стръмни и лъкатушни пътеки, водещи накрая до тясно мостче. Въздухът там бил изпълнен с ароматите на цветя и дървета, със звуците на реката, водопада и елфическите песни. Билбо посетил Ломидол на два пъти при пътешествието „дотам и обратно“, а много години след своите приключения се завърнал там завинаги. Там пристигнал и неговият племенник Фродо, когато също поел на далеч по-дълго и по-опасно пътешествие.

Били изминали седемдесет и седем години. Фродо живеел в Хобитово, когато Гандалф отново дошъл в Торбодън. Този път не водел джуджета и нямал карта, ала носел зловеща вест. Намереният от Билбо пръстен бил не просто вълшебен. В него се таяла огромна сила.

Преди много години Мрачният владетел Саурон го бил изковал в огъня на Съдбовния връх сред страната Мордор. Пръстенът бил създаден, за да властва над другите пръстени, раздадени на народите в Средната земя, но задълго останал укрит от мрачния взор на Саурановото око. Сега обаче Саурон знаел, че Единственият пръстен е намерен и искал да го открие и използва.

Без да знае какво го чака, Фродо се съгласил да изнесе пръстена от Графството; придружен от своите братовчеди Мери и Пипин, както и от градинаря си Сам Майтапер, той избрал същия път, по който някога започнало приключението на чичо му.

Скоро обаче били принудени да напуснат пътя, тъй като ги преследвала ужасна заплаха в лицето на Духовете на Пръстена — деветимата черни слуги на Мрачния владетел, яздещи ту коне, ту

огромни летящи твари с ципести криле. Чакали ги и други, неподозирани опасности: край брега на прохладна река в Старата гора странна дрямка обзела пътниците и те били пленени от напуканата кора и преплетените корени на едно вековно дърво, наречено Стария Върбалан. А върху Могилните ридове срещнали призрачните могилни твари, обитаващи древни гробници сред хълмовете, където високи побити камъни стърчали над морето от мъгла като нащърбени зъби.

Всяко пътешествие из Средната земя зависело не само от времето — мъгла, дъжд, вятър, виелици, гръмотевични бури, люти студове и непоносими жеги — но и от терена, който също криел препятствия и заплахи: блата, тресавища и мочурища; реки, езера и бързеи; огромни и непристъпни планински вериги.

Една от тези вериги, наречена Мъгливите планини, се оказала непреодолимо препятствие за Билбо и джуджетата. По-късно този скалист гръбнак на Средната земя изправил Фродо и неговите спътници пред също тъй мъчителни изпитания. Снегът по високите проходи ги отблъснал назад и се наложило да изберат мрачния подземен път по заплетените и лъкатушни тунели на някогашния джуджешки град Мория.

Подобни подземни преходи изисквали голяма храброст от пътешествениците, независимо дали става дума за лабиринтите на Мория, водещи към съдбовния мост на Хазад-дум; за зловонните и оплетени в паяжини тунели, където се спотайвала чудовищната Корубана; или за страшния Път на мъртвите под Планината на призраците. А над всеки път в Средната земя падала страховитата сянка на далечния Съдбовен връх.

През хълмове и подземия минавал техният път, през открити степи и по сенчести пътеки из гори и горички, които щели да изиграят също тъй важна роля в приключенията на Фродо и неговите спътници, както някога в приключенията на Билбо. Сред красивото горско царство Лотлориен те открили нестарееща страна с прохладни ветрове и нежни ухания, където елфите живеели върху платформи сред клоните на високи малорнови дървета, отрупани със златни цветове. А в самото сърце на Лотлориен посетили Карас Галадон — Дървесния град, където под сянката на облаци от листа, високо сред огромните клони на най-могъщите дървета в Средната земя ги посрещнали владетелят Келеборн и владетелката Галадриел.

След раздялата с Фродо, Мери и Пипин се озовали в съвсем различна гора — място, където дърветата сияели в меки зелени, кафяви и сивкаво-черни багри. Това бил Ветроклин — непроходим гъсталак от обрасли с лишей дървета, където младите хобити срещнали ента Дървобрад — грамаден великан, висок четиринайсет стъпки, с кожа като сивозелена дървесна кора и буйна брада от клонки и мъх.

Лотлориен и Ветроклин предлагали убежища от злоещата и ужасяваща мощ на Саурон, също като Ломидол и къщата на Том Бомбадил край Старата гора. При Бомбадил уморените хобити пирували с бял хляб и масло, сметана и мед, сирене и горски ягоди в една дълга и ниска стая, изпълнена със свещи, лампи и широки съдини с водни лилии, сред които седяла съпругата на Том — прекрасната Златоронка, Щерка на Реката.

Том Бомбадил бил стопанин на гори, води и хълмове, затова злото не можело да наближи дома му. Други места обаче се нуждаели от по-реална отбрана. Някои разчитали като Едорас на географското си разположение. Златният замък на крал Теоден, повелител на Роханските конници, се издигал върху самотен хълм в подножието на Белите планини, обкръжен от дълбок ров и могъща стена, увенчана с шипове.

На северозапад от Едорас била планинската крепост Шлемово усое. Със своите високи каменни стени и яката си кула Рогоскал, тя била изградена върху грамадна скална издатина, свързана с околните канари. Въпреки атаката на огромни пълчища от Сарумановите орки, Шлемово усое издържало на удара и в тази битка бранителите извършили чудеса от храброст.

На юг се извисявал Минас Тирит — цитаделата на Гондор с бели стени и многобройни кули. Изграден върху хълм, свързан с връх Миндолуин, Минас Тирит бил обкръжен със седем крепки стени, най-горната от които извеждала до грамаден скален хребет, чийто остър край се издигал в стръмна дъга на седемстотин стъпки над градските порти. Когато Саурановите войски нападнали града с катапулти, обсадни кули и тарани, Голямата порта била повалена, но Минас Тирит не паднал, а армиите на запада, макар и по-малобройни от неприятеля, победили в битката сред Пеленорските поля.

Съвсем различни от тия крепости и градове на свободните народи били могъщите бастиони на мрака: Ортанк, твърдината на Саруман в Исенгард, зъбер от блестяща черна скала, изграден под последния връх на Мъгливите планини; и Барад-дур, неизмеримо мощната крепост на Мрачния владетел с безбройни бойници от черен камък и стоманена порта, от които никой не се завръщал.

Това са само някои от многото удивителни места, които посетили Билбо и Фродо при своите пътешествия из Средната земя. Когато за пръв път повел своите спътници от Графството на славното приключение, Фродо цитирал една песен, съчинена от Билбо преди много години:

*Започва Път от моя праг —
безкраен, ограден с трева.
Увлечен в неговия бяг
и аз ще трябва да вървя
да влача морните пети,
дордето стигна друм голям,
събрал пътеки и мечти.
А после накъде? Не знам...*

Използвайки картата на Джон Хоу и придружаващия я списък на названията, можете да проследите този път и да посетите в своето въображение планините, реките, езерата и горите на Толкиновата Средна земя.

От Брайън Сибли

КАРТА НА СРЕДНАТА ЗЕМЯ

ВАЖНИ МЕСТА В СРЕДНАТА ЗЕМЯ

АНГМАР, магьосническото кралство на север, управлявано някога от Повелителя на Назгулите, пръв слуга на Мрачния владетел Саурон.

АНДУИН, Великата река, където Единственият пръстен (отсечен от Саурановата ръка) се изплъзнал от пръста на Арагорновия предтеча Исилдур и изчезнал в дълбините. Дълго след това го открило същество на име Деагол, но било убито от Смеагол, който взел пръстена. По-късно Смеагол заживял под **МЪГЛИВИТЕ ПЛАНИНИ** и станал известен с прозвището Ам-гъл. Когато бойците от Задругата на

пръстена напуснали ЛОРИЕН, те поели на юг с лодки по тази река, преследвани тайно от Ам-гъл (който плавал върху прогнил дънер).

БАРАД-ДУР, Черната кула, крепостта на Саурон в страната МОРДОР.

БРЕЕ, където Фродо и неговите спътници отседнали в хана „Танцуващото пони“; Фродо неволно използвал пръстена и станал невидим; стопанинът Пиволей Мажирепей предал на Фродо закъсняло послание от Гандалф; в този хан четиримата хобити срещнали Бързоход.

БРУИНЕНСКИ БРОД, бродът на река Шумноструйка, където Фродо бил преследван от деветте Черни конници в отчаяното си бягство към ЛОМИДОЛ.

БУРНИЯТ ВРЪХ, на който някога се издигала древна стражева кула. Там Бързоход (Арагорн) и хобитите открили послание, надраскано върху камък от Гандалф, а малко по-късно били нападнати от Черните конници.

ВЕТРОКЛИН, древната гора, където Мери и Пипин (след бягството си от орките) срещнали Дървобрад и другите енти — пастири на дърветата, които сами приличали на дървета. Дървобрад свикал Ентосбор и повел армия от енти и хуорни срещу Сарумановата крепост ИСЕНГАРД. Пак там, върху хълма на Дървобрад, Арагорн, Гимли и Леголас се събрали отново с Гандалф Белия.

ГОНДОР, Южното кралство в Средната земя, основано през Втората епоха от Дунеданците, пристигнали от Задмория.

ГРАФСТВОТО, земеделска област на Ериадор, населявана от хобити. Графството било разделено на четири околии, а столицата му била в Голям дълбалник.

ДОЛ АМРОТ, крайбрежната цитадела, откъдето принц Имрахил се притекъл на помощ на ГОНДОР.

ДОЛ ГУЛДУР, бивша крепост на Саурон в южния край на МРАКОЛЕС. Когато Белия съвет го прогонил оттам, Мрачният владетел избягал в МОРДОР. Крепостта обаче си останала твърдина на Саурановите сили по време на Войната за Пръстена, докато накрая я унищожили елфите от ЛОРИЕН, предвождани от Владетелката Галадриел.

ЕДОРАС, столица на РОХАН, където в Златния замък Медуселд вълшебникът Гандалф за пръв път потърсил помощ от Теоден, крал на

Ездитните предели. По-късно Гандалф се завърнал, за да разкрие на краля заплахата от страна на Саурон и предателството на кралския съветник Грима, известен с прякора Змийския език. В планините на югозапад от Едорас се намирала твърдината Черноден, където жените и децата от Пределите били изпратени да се приютят под ръководството на кралската племенница Еовин; оттам Арагорн тръгнал по Пътя на мъртвите под Планината на призраците Дуиморберг.

ЕМИН МУИЛ, скалистата област около езерото Нен Хитоел над водопада РАУРОС. След разпадането на Задругата Фродо и Сам минали през източната страна на областта към МЪРТВИТЕ БЛАТА и започнали пътешествието си към МОРДОР.

ЕРЕБОР, Самотната планина, някогашна твърдина на джуджешкия владетел Таин, наричан Краля под Планината. В „Хобитът“ се разказва как там Билбо разговарял с дракона Смог; пред портата на подземния дворец се провела Битката на петте армии, в която елфи, хора и джуджета (подпомагани от Беорн, Великите орли на севера и един хобит) се сражавали срещу гоблини и диви вълци.

ЕРЕХ, хълмът, където Арагорн събрал армията на мъртвите, наречени Клетвопрестъпници, преди да нападне вражеския флот край ПЕЛАРГИР.

ЕСГАРОТ, Езерният град, построен над Дългото езеро. В „Хобитът“ се разказва как Билбо и джуджетата посетили този град след бягството си от подземния дворец на елфическия крал. По-късно драконът Смог нападнал и унищожил Есгарот, но бил убит от стрелеца Бард.

ИСЕНГАРД, огромен скален пръстен, обкръжаващ черната каменна кула Ортанк, цитадела на Саруман Белия, по-късно Саруман Многоцветния. Когато станал съюзник на Саурон, Саруман затворил в Ортанк вълшебника Гандалф. Господарят на орлите Гуаихир спасил Гандалф от високата кула и го отнесъл в ЕДОРАС.

ИСЕНМАУТ в МОРДОР, където Фродо и Сам успели да избягат от оркската армия, която ги водела към Удун.

ИТИЛИЕН, областта между АНДУИН и планините на МОРДОР. Там Фродо и Сам срещнали Фарамир, брата на Боромир, който ги отвел в укритие зад водопада Хенет Анун, „Прозорец към залеза“.

ЛОМИДОЛ, наричан още Последният удобен дом източно от Морето — дом на Елронд Полуелф. Посетен от Билбо, който след

време отишъл да живее там, а по-късно и от Фродо, който участвал в Съвета на Елронд, където била създадена Задругата на пръстена.

ЛОРИЕН (ЛОТЛОРИЕН), горското кралство на елфите, където растели най-високите и най-красиви дървета в Средната земя — дървета със сребърна кора и златни листа. Елфът Халдир отвел със завързани очи бойците от Задругата до елфическия град Карас Галадон, построен върху тези дървета. Там ги посрещнали Владетелят Келеборн и Владетелката Галадриел, в чието Огледало (каменен купел, напълнен с вода) Фродо и Сам зърнали видения за събития далеч извън златните гори на Лотлориен.

МИНАС МОРГУЛ, някога наричан Минас Итил (Кула на изгряващата луна), месторазположение на един от палантирите (всевиждащите камъни), използван по-късно от Саурон. От близкия Моргулски път Ам-гъл повел Фродо и Сам към паяжините в бърлогата на Корубана. Охраняваният от Корубана проход водел към кулата Кирит Унгол, първоначално построена от ГОНДОР, за да охранява МОРДОР. Ужилен от Корубана, Фродо попаднал в плен на орките и бил спасен от Сам.

МИНАС ТИРИТ, тоест Стражевата кула, наричана по-рано Минас Анор (тоест Кула на залязващото слънце) — столица на Гондор. Сред седем пръстена от стени се издигала Цитаделата с кралския дворец и Бялата кула Ектелион, където последният гондорски Наместник Денетор, баща на Фарамир и Боромир, използвал палантира (всевиждащия камък). Подведен от Саурон, Денетор обезумял и повярвал, че Мрачният владетел ще превземе града. Ала макар и обсаден, Минас Тирит не паднал. В Битката сред Пеленорските поля, където загинал крал Теоден, съюзниците отблъснали пълчищата на Мордор. Еовин (преоблечена като мъж) убила летящия звяр на Предводителя на Назгулите, но била тежко ранена и само героизмът на Мери я спасил от гибел. За ранените се полагали грижи в Домовете на изцелението, но обезумелият Денетор взел оттам умиращия си син Фарамир и запалил погребална клада. Гандалф успял да спаси Фарамир, а Денетор загинал в пламъците. Именно в Минас Тирит след рухването на МОРДОР Арагорн бил коронован за крал и се оженил за лейди Арвен, дъщеря на Елронд от ЛОМИДОЛ.

МИНДОЛУИН, висок връх на Белите планини, който се издигал над МИНАС ТИРИТ. На север, в пурпурната сянка на планините, се

намирал Друаданският лес, където живеели возите — древни диви племена, които помогнали на съюзниците да разкъсат обсадата около ГОНДОР.

МОГИЛНИТЕ РИДОВЕ, където, изгубени из мъглата, Фродо, Мери, Пипин и Сам били подмамани между два високи побити камъка към погребалните зали на ужасяващата могилна твар — премеждие, от което ги спасил Том Бомбадил.

МОРАНОН, Черната порта, изградена от гондорците, за да охраняват МОРДОР в началото на Третата епоха след падането на Саурон. Плътно затворените огромни железни врати под навъсена каменна арка преграждали Кирит Горгор, Проходът на призраците. Охранявана от двете кули Кархост (Зъбната крепост) и Нархост (Огненият зъб), наричани понякога Зъбите на Мордор. Пред тази порта Гандалф водил преговори с Устата на Саурон, а Арагорн събрал армията си за Моранонската битка.

МОРДОР, черната страна на ужаса, наречена тъй, понеже била отровена и опустошена от Мрачния владетел Саурон. Из нея се издигали купища сгурия, натрошени камъни и пръст.

МРАКОЛЕС, злокобна гора от вековни дървета, обрасли с бръшлян. В „Хобитът“ се разказва как там джуджетата били нападнати от огромни паяци и омотани в техните паяжини. Билбо ги спасил, като използвал пръстена, с който можел да става невидим. В югозападния край на гората се намирал ДОЛ ГУЛДУР.

МРАКОЛЕСОВИ ПЛАНИНИ, близо до тях край Горската река се намирал дворецът на елфическия крал, където джуджетата били задържани и Билбо им помогнал да избягат с бурета до ЕСГАРОТ.

МЪГЛИВИТЕ ПЛАНИНИ, под които на север се простирал гоблинският град, посетен от Билбо в „Хобитът“. Дълбоко в тунелите под града Билбо срещнал Ам-гъл и намерил Единствения пръстен. От източната страна на тези планини били Орловите гнезда, където Господарят на орлите отнесъл Билбо и неговите спътници след нападението на уаргите. Над южното разклонение на тази верига се издигали три величави върха: Карадрас (Червеният рог), Келебдил (Среброзъб) и Фануидхол (Мъглоглав). Участниците в Задругата на пръстена възнамерявали да минат през прохода Портата на Червения рог, но снеговалежите им попречили. Тогава минали през ПОРТАТА НА МОРИЯ, прекосили древното подземно царство на джуджетата Хазад-

дум и излезли през Голямата порта в СМУТНОЛЕЙСКАТА ДОЛИНА. Върху най-високото разклонение на Келебдил, наречено Зиракзигил, се разиграла последната схватка между Гандалф и Балрога.

МЪРТВИТЕ БЛАТА, мочурище на запад от древното бойно поле Дагорлад. Ам-гъл превел Фродо и Сам през тези коварни блата, където лежали загиналите в древното сражение и техните мъртвешки свещички пръскали призрачна светлина.

ОРОДРУИН (виж СЪДБОВНИЯТ ВРЪХ).

ОСГИЛИАТ, Крепост на звездите — гондорски град, построен през Втората епоха на Средната земя, през който минавала река АНДУИН. Унищожен от враговете на ГОНДОР, той бил изграден наново от Денетор като отбранителна крепост на МИНАС ТИРИТ. През последните дни от Войната за Пръстена Денетор изпратил сина си Фарамир на поход до Осгилиат, при който Фарамир бил тежко ранен.

ПЕЛАРГИР, пристанище на река АНДУИН, където Арагорн заедно със Сенчестата армия на Мъртвите превзел черния флот на Корсарите от Умбар. След това Арагорн дал най-сетне покой на мъртъвците и повел своите войници с кораби към МИНАС ТИРИТ.

ПОЛЯ НА КЕЛЕБРАНТ, място на древна битка между хората от Запада и източните люде, които се били съюзили със Саурон.

ПОРТАТА НА МОРИЯ, наречена още Врата на Дурин, върху която било изписано: „Говори, приятелю, и влез“. Вратата се отворила пред Задругата на пръстена едва когато Гандалф изрекъл паролата „мелон“ — тоест „приятел“ на елфически език. Пред тази порта имало мрачно езеро, в което се спотайвало зловещо същество с множество пипала, наречено Пазителят на водите.

РАВНОСКАЛ, край тази скала в река АНДУИН се намирал домът на пчеларя Беорн, който умее да се превръща в мечок и който в „Хобитът“ предложил на Гандалф, Билбо и джуджетата гостоприемството на своята грамадна къща от дървесни дънери.

РАУРОС, водопад в южния край на езерото Нен Хитоел. На югозападния му бряг се издигал Амон Хен (Хълм на Окото), където Фродо седнал върху Трона на Погледа и зърнал далече отвъд Средната земя Мрачната кула на Саурон. Наблизо, на поляната Парт Гален, Задругата се разпаднала, когато орките пленили Мери и Пипин, и убили Боромир. Фродо и Сам прекосили с лодка Нен Хитоел и навлезли в източната част на ЕМИН МУИЛ.

РОХАН, необятната степ на повелителите на конете, управлявани от крал Теоден, чийто златен замък се намирал в ЕДОРАС. Сред равнините на Рохан вълшебникът Гандалф открил и обзидил жребеца Снежногрив Велики.

САРН ГЕБИР, бързеи на река АНДУИН, където Задругата била атакувана от оркски стрелци и Леголас убил една от страховитите летящи твари, върху които яздели Назгулите.

СИВИТЕ ЗАЛИВИ, пристанище в залива Лун, от което носителите на пръстени (Фродо, Билбо, Гандалф, Елронд и Галадриел) поели на последното си пътешествие през Разделните моря към Безсмъртните земи.

СМУТНОЛЕЙСКАТА ДОЛИНА, където излезли бойците от Задругата на пръстена, след като напуснали подземията на Мория. От тамошното Огледално езеро (Хелед-зарам) извираше реката Сребропът, която се спускала надолу към ЛОРИЕН.

СТАРАТА ГОРА, където Фродо и неговите приятели станали пленници на Стария Върбалан и били спасени от Том Бомбадил, който приел хобитите в дома си и ги запознал със своята съпруга Златоронка.

СЪДБОВНИЯТ ВРЪХ, или Огнената планина (ОРОДРУИН), огромен масив от пепел и обгорени камъни върху платото Горгорот в МОРДОР. Там, в Самат Наур (Огнените зали), Саурон изковал Единствения пръстен. Върху склона на Съдбовния връх се намирали Съдбовните пукнатини, към които Фродо носел Пръстена и където след последната борба с Ам-гъл Пръстенът се завърнал в огъня. Това довело до края на МОРДОР. Обречени на гибел върху пламтящите склонове на ОРОДРУИН, Фродо и Сам били спасени от Гуаихир и неговите орли.

ТРОЛОВИ БЪРДА, където в „Хобитът“ Билбо и джуджетата срещнали троловете, които на разсъмване се превърнали в камъни. По-късно при своето пътешествие Фродо и неговите спътници минали край вкаменените тролове.

ФУКОВ КРАЙ, където преминало детството на хобита Фродо. За да заблуди враговете, в началото на своето пътешествие той се престорил, че отива да живее там (по-точно в Щурчов дол). По пътя към Фуков край Фродо и неговите спътници за пръв път разбрали, че ги преследват Черните конници; а малко по-нататък, в Горски край, срещнали Гилдор и другите елфи. Докато се опитвали да минат направо, за да избегнат преследващите ги Конници, те навлезли в

земите на фермера Чудоум, който предложил на хобитите великолепно пиршество с домашни гъби.

ХОБИТОВО отвѣд **Рекичката**, село на хобити в **ГРАФСТВОТО**. На хълма се намирал Торбодън — хобитовата дупка на Билбо и Фродо Торбинс с кръгли врати и прозорчета, откъдето и двамата потеглили на своите пътешествия. В подножието на Хълма течала Рекичката, а наблизо било село Крайречкино, място на последната битка от Войната за Пръстена.

ШЛЕМОВО **УСОЕ**, укрепено убежище в клисурата на Усоевия ручей. Наречено тъй в чест на Шлем Тежкоръки, древен крал на РОХАН. По-късно пред крепостта Рогоскал в Шлемово усое се разиграла битката, в която Арагорн, Леголас, Гимли и кралският племенник Еомер отблъснали пълчищата орки.

ЗА КАРТОГРАФИЯТА НА СРЕДНАТА ЗЕМЯ

„Хобитът“ и „Властелинът на пръстените“ са създадени от Дж. Р. Р. Толкин по времето, когато той е преподавател по англосаксонски езици в Оксфордския университет. Също като Билбо Торбинс, той се интересувал от карти и когато през 1917 година започнал своя велик цикъл от митове и легенди за Средната земя, нарисувал карти на градовете, реките и планините, включени в неговите истории.

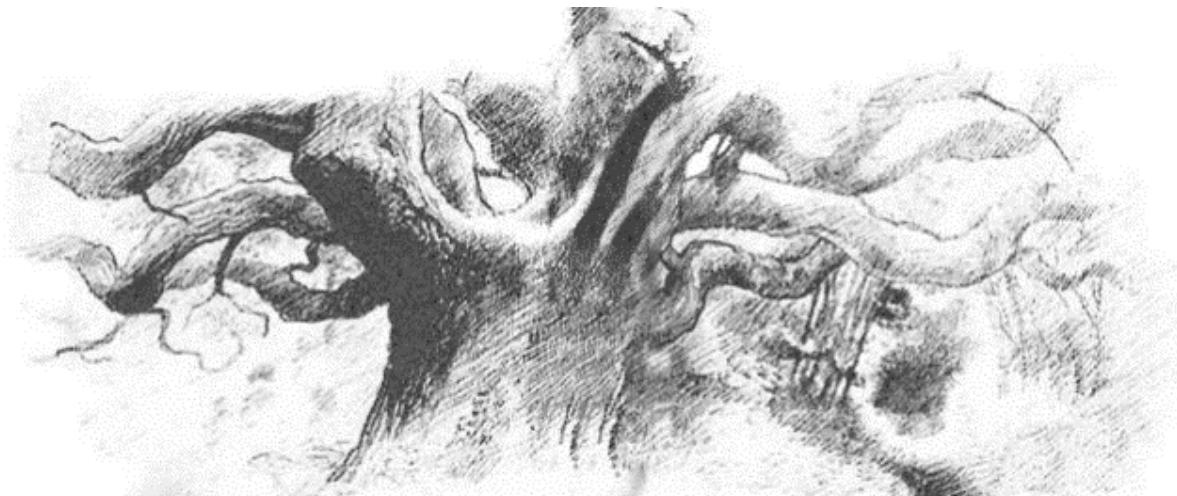
Тези ранни легенди от Първата епоха стават известни под заглавието „Силмарилион“. Описвайки начина, по който е сътворил Средната земя, Толкин казва, че няма чувството да е измислял нещо, а напротив — „сякаш записвах вече съществуващото“.

Много години по-късно Толкин проверява студентски курсови работи и случайно попада на празен лист, върху който изписва: „В една дупка в земята живееше хобит...“. Това е началото на приключенията на Билбо Торбинс, които след време стават известни под заглавието „Хобитът или дотам и обратно“. Едва след като разказва тази история на децата си и я издава като книга, Толкин осъзнава, че светът, в който попада господин Торбинс, всъщност е Средната земя през един етап, дошъл доста по-късно от описаното в „Силмарилион“.

Когато излиза от печат през 1937 година, „Хобитът“ съдържа изрисувани от Толкин карти на малка част от Средната земя (северозападният ъгъл на настоящата карта); когато обаче малко по-късно започва да работи върху продължение, той разширява географията на Средната земя и с помощта на своя син Кристофър създава още много карти. Названията се променят, реките и пътищата се отклоняват. „Ако се каните да напишете сложна история — обяснява веднъж той, — трябва да разработите карта; не го ли сторите предварително, никога няма да успеете след това“.

Необходими са цели дванайсет години, за да израсне „Властелинът на пръстените“ от разказа как Билбовият племенник Фродо тръгнал да унищожи Пръстена на Саурон. Когато най-сетне бива отпечатана през 1954 (първа и втора част) и 1955 година (трета част), книгата съдържа карта на Средната земя, създадена от Кристофър

Толкин. Изрисувана в черно и бяло — с червени надписи за географските названия, също като Билбовата карта в Торбодън — тя е дала основата за настоящата цветна карта, сътворена от Джон Хоу.

Издание:

Брайън Сибли, Джон Хоу. Карта на Толкиновата Средна земя
Английска, първо издание

ИК „Бард“, 2001 г.

ISBN: 954-585-265-8

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.